

En Kreds af københavnske Præster havde stillet følgende Forslag:

Landemodet udtaler Ønske om:

- 1) at det forelagte Forslag til Lov om tvungne Menighedsraad bortfalder.
- 2) at en Lov om Præstevalg giver Sognebeboerne Indflydelse paa dette gennem almindelig Afstemning. F. Eks. saaledes, at naar over Halvdelen af de efter Forslag til Lov om Menighedsraad stemmeberettigede Sognebeboere ved umiddelbar, personlig Afstemning afgiver deres Stemme for en og samme kvalificerede Ansøger (jfr. Punkt 5), indstilles denne til Kongens Udnævnelse. Hvor Halvdelen af de stemmeberettigede ikke afgiver deres Stemme for den samme Ansøger, bliver Embedet at besætte paa hidtidig Maade.
- 3) at Forslag til Lov om Brugen af Kirkerne og Forslag til Lov om Valgmenigheder vedtages i den foreliggende Form.
- 4) at Forslag til Lov om Bestyrelse af Kirker, der eje sig selv, vedtages med fornødent Hensyn til de Betænkninger, der efter Ministeriets Foranstaltning indkomme over de københavnske Forhold.
- 5) at Præsteembederne, samtidigt med, at Punkt 2 træder i Kraft, deles i visse af Ministeriet fastsatte Lønningsklasser, hvorefter Ansøgningsretten begrænses.

Dette Forslag fik kun 25 Stemmer og var dermed forkastet.

Idet jeg fremsender denne Beretning om Udfaldet af det udvidede Landemodes Forhandlinger, skal jeg tjenstligst tillade mig at ledsage den med følgende Bemærkninger:

Naar Landemodet har udtalt sin Anskuelse om de ovenanførte enkelte Punkter i Ministeriets Cirkulære, da maa dette nærmest ses som et Udtryk for Landemodets Redebonhed til saa vidt muligt at besvare Ministeriets Spørgsmaal, ikke derimod som Resultat af en udtømmende Behandling af disse. At alle de fremhævede Spørgsmaal skulde kunne gøres til Gænstand for en saadan, kan formentlig heller ikke have været ventet af Ministeriet; det vilde jo ikke kunne tænkes, at saa indgribende Spørgsmaal, hvis Behandling har taget mange Uger i en parlamentarisk indøvet Forsamling som Rigsdagen, skulde i Løbet af nogle Timer kunne klares af en saa parlamentarisk uøvet Forsamling som Landemodet. Derfor har dette ikke heller gjort Forsøg paa at opstille bestemt formulerede Forslag i det enkelte, ved hvilke der vilde udkræves en nøje Afvejelse af de enkelte Ord og Udtryk, hvortil langt mere Tid, end Landemodet havde til Raadighed, vilde have været nødvendig.

Den Sag, som optog Landemodets største Interesse, og som maa anses som Hovedpunktet i dets Udtalelse, var Ønsket om en „Kirkedag“, hvilket, som Afstemningen udviser, deltes af Landemodets langt overvejende Flertal. At en Del af Præsterne afholdt sig fra at stemme derom, havde, saa vidt jeg skønner, sin egentlige Grund deri, at de vare i Tvivl om, hvorledes der skulde tilvejebringes en saadan Forsamling, der med Rette kunde staa som en Repræsentation for Folkekirken: enten den skulde fremgaa af almindelige (om end indirekte) Valg af Sognemenighederne, eller dens Medlemmer skulde udpeges af Kirkeministeriet (Regeringen). Og der var ikke Tid paa Landemodet til en Drøftelse af dette Spørgsmaal.

For at yde et Bidrag til Besvarelsen deraf tillader jeg mig her (idet jeg i øvrigt henviser til de Antydninger, jeg har givet i mit lille Skrift: Folkekirken og dens Forfatning S. 75 f.) at bemærke følgende: En Kirkedag maatte bestaa af gejstlige og Lægfolk; de sidste burde udgøre Flertallet. Dersom den skulde fremgaa ved Valg af Sognemenighederne, vilde dette efter mit Skøn lige saa godt kunne ordnes under Menighedernes nuværende Forhold, som hvis der var oprettet Menighedsraad. Thi Valget af Kirkedagens Medlemmer maatte formentlig under alle Omstændigheder ske ved Valgmænd; men det vilde ikke gøre nogen væsentlig Forskel, enten disse valgtes af vedkommende Menighedsraad eller af de hidtil stemmeberettigede i de enkelte Sogne. Foruden de ad denne Vej valgte Medlemmer af dette Kirkeraad burde der ogsaa (i Lighed med, hvad her fandt Sted paa den grundlovgivende Rigsdag) være et vist Antal „kongevalgte“, hvorved Ministeriet kunde sikre sig, at Mænd, som maatte